

		CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE
PRIMLJENO:	1. VIII	20 <u>16</u> GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	<u>28-1116-2</u>	
VEZA:		
EPA:	<u>1186.XV</u>	
SKRAĆENICA:	PRILOG:	

Skupštini Crne Gore

Darku Pajoviću, predsjedniku

Datum: 01. avgust 2016. godine

Poštovani predsjedniče Skupštine Crne Gore,

U skladu sa odredbama čl. 130 i 131 Poslovnika Skupštine Crne Gore u prilogu Vam dostavljamo Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o konverziji kredita u švajcarskim francima CHF u eure EUR, uz predlog da se shodno članu 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore zakon doneše po skraćenom postupku.

Poslanici

1. Nebojša Medojević
2. Branko Radulović
3. Branka Bošnjak
4. Veljko Vasiljević
5. Koča Pavlović
6. Milutin Đukanović
7. Strahinja Bulajić
8. Budimir Aleksić
9. Ljiljana Đurašković
10. Radojica Živković
11. Slaven Radunović
12. Emilo Labudović
13. Janko Vučinić
14. Milan Knežević
15. Predrag Bulatović
16. Vladislav Bojović
17. Srđan Milić
18. Aleksandar Damjanović
19. Snežana Jonica
20. Danko Šarančić
21. Danijela Marković
22. Radosav Nišavić
23. Jelisava Kalezić
24. Mladen Bojanic
25. Novica Stanić
26. Neven Gošović

N. Medojević
B. Radulović
B. Bošnjak
K. Pavlović
M. Đukanović
S. Bulajić
B. Aleksić
L. Đurašković
R. Živković
S. Radunović
E. Labudović
J. Vučinić
M. Knežević
P. Bulatović
V. Bojović
S. Milić
A. Damjanović
S. Jonica
D. Šarančić
D. Marković
R. Nišavić
J. Kalezić
M. Bojanic
N. Stanić
N. Gošović

- 27.Velizar Kaluđerović Velizar Kaluđerović
28. Obrad Gojković O.G.
29.Dritan Abazović D.R.A.
30.Miloš Konatar M.K.
31.Nik Đeljošaj Nik Đeljošaj
32.Miodrag Lekić M.Lekić
33.Radovan Asanović Radovan Asanović
34.Zoran Miljanić Zoran Miljanić
35.Draginja Vuksanović Draginja Vuksanović
36.Ranko Krivokapić R. Krivokapić
37.Rifat Rastoder Rifat Rastoder
38.Izet Bralić Iz.B.
39.Džavid Šabović Džavid Šabović
40.Goran Tuponja Goran Tuponja
41.Zorica Martinović Zorica Martinović
42..Darko Pajović Darko Pajović
43. Suljo Mustafić Suljo Mustafić
44.Almir Kalač Almir Kalač
45.Rešad Sijarić Rešad Sijarić
46.Genci Nimanbegu Genci Nimanbegu
47.Ljerka Dragičević Ljerka Dragičević

PREDLOG

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KONVERZIJI KREDITA U ŠVAJCARSKIM
FRANCIMA CHF U EURE EUR

Član 1

U Zakonu o konverziji kredita u švajcarskim francima CHF u eure EUR („Službeni list CG“, broj 46/15) u članu 1 stav 1 poslije riječi „banaka“ dodaje se zarez i riječi: „trećih lica kojima su komercijalne banke ustupile potraživanja po osnovu kredita (u daljem tekstu: treća lica).

U stavu 2 poslije riječi „klijenata“ dodaje se zarez i riječi: „kao i potraživanja po osnovu kredita koje je komercijalna banka ustupila trećim licima i krediti koji su otplaćeni u redovnom postupku ili postupku prinudne naplate“.

Član 2

U članu 2 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„Konverziju iz stava 1 ovog člana dužna su da izvrše i treća lica kojima su potraživanja ustupljena u skladu sa ovim zakonom“.

Član 3

Poslije člana 3 dodaju se dva nova člana koja glase:

„Obračun kredita, odnosno potraživanja

Član 3a

Komercijalne banke, odnosno treća lica kojima su ustupljena potraživanja, dužni su da nakon konverzije kredita u eure EUR, izvrše novi obračun kredita, odnosno potraživanja sa uračunatom fiksном kamatnom stopom od 8,2% na godišnjem nivou, sa stanjem duga: - za kredite koji su naplaćeni na dan naplate kredita, – za kredite koji su ustupljeni trećim licima na dan ustupanja kredita i – za kredite koji nijesu naplaćeni sa stanjem duga na dan 31.08.2015. godine (dan kada se morao primijeniti Zakon o konverziji kredita u švajcarskim francima CHF u eure EUR).

Stav 1 ovog člana primjenjuje se i na kredite koji su u redovnom postupku ili prinudnim putem naplatom otplaćeni, pa se komercijalne banke, odnosno treća lica obavezuju da više uplaćeni iznos sredstva od obaveze utvrđene po ovom zakonu i sredstava koja su u vođenim postupcima naplatili po bilo kom osnovu, vrate klijentu sa zakonskom zateznom kamatom od dospjeća (dana više naplaćenih sredstva) do konačne isplate.

Pri izračunavanju iznosa duga po osnovu potraživanja iz ugovora koje su banke naplatile, ili sa korisnicima kredita jednostrano raskinule ugovor, uključujući i potraživanja ustupljena trećim licima, neće se obračunavati zatezne kamate za kašnjenja u izmirenju obaveza po kreditu, niti će se obračunavati troškovi opomena i troškovi vođenja postupaka kod sudova ili drugih organa a koji se odnose na predmetne kredite.

Tretman potraživanja ustupljenih trećim licima

Član 3b

Za utvrđivanje iznosa potraživanja koja su ustupljena trećim licima po osnovu kredita koji se konvertuju u skladu sa zakonom (u daljem tekstu: dug), komercijalne banke koje su ustupile svoja potraživanja dužne su da, za namjene obračuna duga i zaključenja odgovarajućih ugovora, u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, za svako ustupljeno potraživanje dostave tim trećim licima slijedeće:

- 1) ugovor o kreditu, sa inicijalnim planom otplate za taj kredit;
- 2) podatak o iznosu odobrenog kredita u švajcarskim francima i u iznosu u eurima utvrđenim u skladu sa članom 2 stav 1 ovog zakona;
- 3) otplatni plan kredita za period na koji je kredit odbren, počev od dana isplate kredita do dana kada je kredit ustavljen trećim licima, korišćenjem nominalne kamatne stope od 8,2% godišnje, primjenom složenog kamatnog računa i dekurzivnim načinom obračuna, sa stanjem duga na dan ustupanja potraživanja za dospjelu a neplaćenu glavnici, dospjele a neplaćene redovne kamate i nedospjelu glavnici;
- 4) podatak o ukupnim plaćanjima prema komercijalnoj banci po osnovu ugovora o kreditu, koje je korisnik kredita izvršio do dana ustupanja potraživanja, sa datumima i iznosima pojedinačnih izvršenih uplata.

Iznos duga korisnika kredita prema komercijalnoj banci, odnosno prema trećim licima kojima su ustupljena potraživanja, izračunava se tako što se iznos potraživanja po kreditu, obračunat sa kamatnom stopom od 8,2% godišnje, sa stanjem na dan naplate kredita, odnosno na dan ustupanja kredita trećim licima, odnosno za neustupljene kredite na dan 31.08.2015. godine, umanjuje za iznos svih priliva koja je korisnik kredita izvršio na ime izmirenja obaveza po kreditu.

Za iznos duga, utvrđen u skladu sa stavom 2 ovog člana, komercijalna banka, odnosno treće lice je dužno, da u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, korisniku kredita ponudi ugovor o regulisanju duga i to: komercijalna banka sa kamatnom stopom do najviše od 8,2% godišnje i krajnjim rokom otplate koji ne može biti kraći od roka utvrđenog inicijalnim ugovorom o kreditu, odnosno treća lica u jednakim mjesечnim ratama koje se izračunavaju na način što se iznos utvrđenog duga podijeli sa brojem mjeseci od dana preuzimanja duga do zadnjeg dana utvrđenog inicijalnim ugovorom o kreditu sa kamatnom stopom koja ne može biti viša od stope zakonske zatezne kamate.

Ugovor o regulisanju duga ne smije da sadrži odredbe kojim se od dužnika zahtijevaju dodatna sredstva obezbjeđenja, naknada za izradu ugovora i druga plaćanja, niti se ugovorom, bez saglasnosti dužnika, mogu utvrditi druga prava i obaveze kojima bi se dužnik stavljao u nepovoljniji položaj u odnosu na prava i obaveze koja je dužnik imao po osnovu inicijalnog ugovora o kreditu.

Dužnici su dužni da se u roku od 60 dana od dana prijema predloga ugovora o regulisanju duga izjasne o prihvatljivosti tog ugovora i da, u slučaju prihvatanja tog ugovora, zaključe sa bankom, odnosno trećim licem ugovor o regulisanju duga.

Treća lica su dužna da, od dana stupanja na snagu ovog zakona, obustave sve radnje koje se odnose na prinudno izvršenje radi namirenja potraživanja dužnika. Ukoliko dužnici u roku od 60 dana od dana prijema predloga ugovora o regulisanju duga

sa trećim licem, ne zaključe ovaj ugovor, postupak prinudnog izvršenja se može nastaviti.

Član 4

U članu 5 stav 2 poslije riječi: „bankama” dodaju se riječi: „i trećim licima”.

Član 5

Poslije člana 5 dodaje se novi član koji glasi:

„Kaznene odredbe

Član 5a

Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 eura do 40.000,00 eura, kazniće se za prekršaj pravno lice, za svaki pojedinačni ugovor o kreditu, ako:

- 1) ne izvrši novi obračun kredita, odnosno potraživanja utvrđenog u skladu sa članom 3a stav 2 ovog zakona;
- 2) ne vrati više uplaćeni iznos sredstva od obaveze utvrđene ovim zakonom po osnovu kredita koji su u redovnom postupku ili prinudnom naplatom naplaćeni sa zakonskom zateznom kamatom od dospjeća do isplate (član 3a stav 2);
- 3) u propisanom roku ne dostavi trećem licu podatke i dokumentaciju definisanoj članom 3b stav 1 ovog zakona;
- 4) u propisnom roku ne dostavi dužniku predlog ugovora o regulisanju duga definisan članom 3b stav 3 ovog zakona;
- 5) od stupanja na snagu ovog zakona, ne obustavi sve radnje koje se odnose na prinudno izvršenje radi namirenja potraživanja dužnika definisanog članom 3b stav 6 ovog zakona;

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u komercijalnoj banci ili trećem licu u iznosu od 2.000,00 eura do 4.000,00 eura, za svaki pojedinačni ugovor o kreditu.“

Član 6

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona zasniva se na odredbi člana 16 stav 1 tačka 5 i članu 64 stav 1 Ustava Crne Gore.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Skupština Crne Gore je u maju 2015. godine usvojila Zakon o konverziji kredita u CHF u EUR i prva u regionu na efikasan i pravedna način riješila jedno veoma teško stanje u kome su se našli korisnici kredita u CHF, koji su zbog nedovoljnog poznavanja valutnih rizika postali žrtve agresivne medijske propagande komercijalnih banaka i koji su uzeli kredite, koji su isplaćeni u EUR, a indeksirani u CHF, što je sa poratsom kursa CHF u odnosu na EUR, dovelo klijente u stanje dužničkog ropstva.

I pored jasnih normi Zakona koji definišu predmet zakona i obaveze komercijalnih banaka, kao davaoca kredita i Centralne banke kao državne institucije nadležne za nadzor nad primjenom ovog zakona, u proteklih godinu dana, pojavile su se ozbiljne poteškoće i problemi u implementaciji Zakona.

Centralna banka nije vršila nadzor primjene ovog Zakona nad trećim licima, privrednim društvima na koja su banke prenijele svoja potraživanja na osnovu ovih kredita, sa obrazloženjem da nije nadležna nad poslovanjem privrednih društava, koja su nastavila sa prinudnom naplatom i sudskim izvršenjima nad imovinom klijenata, ignorajući Zakon o konverziji kredita. Zbog problema u primjeni zakona, još uvijek nije konvertovano 95 kredita koji se nalaze u privrednom društvu HETA u iznosu od oko 100 miliona EUR (od ukupne sume od 130 miliona EUR), što je dovelo do pokretanja preko 30 sudskih izvršenja nad imovinom klijenata, što je suprotno Zakonu o konverziji.

Paralelno sa odbijanjem primjene zakona od strane trećih lica, privrednih društava, na koje je banka prenijala ova potraživanja, državni tužilac nije još otpočeo sa istražnim radnjama na osnovu 4 krivične prijave koje su podnijete protiv odgovornih lica u komercijalnoj banci, a sudski postupak koji klijent vode od 17.05.2013 pred osnovnim sudom u Podgorici još tapka u mjestu jer su promjenjene tri sudije koje postupak stalno počinju ispočetka.

III OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Član 1

Imajući u vidu probleme koji su se pojavili u vezi sprovodenja zakona, na način da komercijalna banka i dileme koje su se pojavile kod Centralne banke, sa sapekta nadležnosti u nadzoru primjene zakona, ovom dopunom stava 1 zakona, se kao obveznici zakona precizno definišu i treća lica na koje su komercijalne banke prenijele

svoja potraćivanja prema korisnicima kredita u CHF. Ovom dopunom, otklanjaju se sve dileme i nedoumice, tumačenja ko su obveznici ovog zakona.

Dopunom stava 2 člana 1 Zakona, predmet primjene ovog zakona su i krediti čija je potraživanja banka ustupila trećim licima, kao i krediti koji su u redovnom postupku ili prinudnom otplatom, već otplaćeni. Na ovaj način se precizira norma Zakona i obuhvataju i oni klijenti koji su već otplatili svoje kredite pod istim zeleničkim uslovima kao i klijenti koji još otplaćuju kredite, i-ili su kroz process prinudne naplate izgubili svoje stanove koji su bili kolateralni za kredite.

Član 2

Dopunama člana 2 dopunjaje se spisak obveznika dužnih da izvrše konverziju kredita u EUR, sa trećim licima kojima su banke ustupile potraživanja iz ovih kredita. Sada će pored komercijalnih banaka koje su sklopile ugovor o kreditima u CHF, konverziju kredita po ovom zakonu morati da izvrše i treća lica, na koje su banke prenijela ova potraživanja.

Član 3

Ovim članom uvode se dva nova člana (čl. 3a i 3b).

Apsolutno smo sigurni da bi se na ovaj način pravično riješilo pitanje ovog nedozvoljenog bankarskog posla (proizvoda), jer su banke dovoljno nagrađene kamatnom stopom od 8,2% godišnje, pa bi svako drugo nakalemljeno potraživanje po bilo kom osnovu kursne razlike, zatezne kamate, razni troškovi) činilo neosnovani špekulativni prihod banke odnosno trećeg lica, dok bi krisnici kredita bili u prilici da izmire svoja dugovanja po primjerenoj kamatnoj stopi.

Tužba klijenata protiv banke je zasnovana na ništavosti odredaba o deviznoj klauzuli , promenljivoj kamatnoj stopi .Tvrđnja u obrazloženju tužbe je da se radi o štetnom ugovoru za klijente (dakle apsolutno ništavnim odredbama, shodno čl.105.starog ZOO, koji je važio u vrijeme zaključenja ugovora), i da banka nije obavijestila svoje klijente o mogućnosti povećanja duga primjenom navedena dva zaštitna mehanizma (promenljiva kamatna stopa i devizna klauzula).

Na neprihvatljivost ova dva mehanizma ukazao je Viši Sud u Podgorici rješenjem Gz.br5754/12-11 od 01.10.2013.god. Dakle, zbog enormnog povećanja duga klijenti nisu mogli da otplaćuju dospjele anuitete , ne svojom krivicom, vec krivicom banke . Zbog toga oni ne mogu da trpe posledice kašnjenja u ispunjenju svojih obaveza ,pa shodno tome ne može se njihovom dugu pripisivati zatezna kamata zbog kašnjenja .

Nesporno je da se sporni Ugovori o stambenim kreditima smatraju apsolutno ništavim zbog čega ih je i zakonodavac stavio van snage i obavezao banku da izvrši konverziju takvih ugovora Apsolutna ništavost glavnog ugovora i njegovo stavljanje van snage , ima za posledicu da takav ugovor ne proizvodi pravno dejstvo od njegovog zaključivanja .Zbog toga nema mjesta primjeni i obračunu zatezne kamate .

Kako je banka plasirala svoj kapital , da ne bi bila oštećena ,predlagač Zakona i Skupština Crne Gore koja je taj zakon usvojila, utvrdili su visoku kamatnu stopu od 8.2%. Time je zakonodavac zaštitio prevarenog klijenta, s jedne strane, a u isto vrijeme

zaštitio je i banku jer joj se obračunava velika kamata od dana zaključenja tog ugovora, do dana zaključenja Aneksa Ugovora. Drugi razlog je što u vrijeme zaključenja ugovora nije bio na snazi Zakon o obracunu zateznih kamata.

Članom 3b se uvodi radi preciznog uređivanja trećmanu potraživanja ustupljenih trećim licima, bez kojeg bi ostala otvorena značajna pitanja neophodna za primjenu ovog zakona od strane trećih lica.

Član 4

Ovim članom se utvrđuje da će Centralna banka svojim propisom bliže urediti i nadzor nad primjenom ovog zakona od strane trećih lica.

Član 5

U ovom članu se definišu kazne za određene prekršaje koji mogu nastupiti i koji su već registrovani u primjeni ovog zakona.

Član 6

Ovaj član definiše datum stupanja na snagu zakona.

IV POTREBNA FINANSIJSKA SREDSTVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna dodatna sredstva iz budžeta.

V USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODASTVOM I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Ova materija nije predmet uskraćivanja sa evropskim zakonodavstvom već je u nadležnosti nacionalnih zakonodavstava.

VI PREDLOG DONOŠENJA ZAKONA PO SKRAĆENOM POSTUPKU

Osnov za donošenje ovog Zakona po skraćenom postupku nalazi se u odredbi člana 151 Poslovnika Skupštine. Po skraćenom postupku može se donijeti zakon kojim treba urediti pitanja i odnose nastale uslijed okolnosti koje nijesu mogle da se predvide, a nedonošenje zakona moglo bi da prouzrokuje štetne posljedice.

Neusvajanjem ovog zakona veliki broj građana, klijenata i članova njihovih porodica, (preko 2000) bi pretrpio značajnu štetu zbog eventualnih prinudnih izvršenja za prinudnu naplatu potraživanja, koje su posledica neprimjenjivanja Zakona o konverziji kredita u CHF u EUR u skladu sa odredbama ovog Zakona.